

BUITEN

24^e JAARGANG N°. 21

ZATERDAG 24 MEI 1930

IN DE ONZALIGE BOSSCHEN BIJ DIEREN

Redactrice: RO VAN OVEN

INHOUD:

IN DE ONZALIGE BOSSCHEN BIJ DIEREN (ILL.) . . .	BLZ. 241
JASPER VELLACOT, FILANTROOP, DOOR WILLIAM J. LOCKE (14)	BLZ. 242
HUIZE DE ENGH (GEÏLL.) DOOR RO VAN OVEN . . .	BLZ. 244—246
DE KLEINE ROODE BLOEM (SCHETS UIT NOORD-CAMEROEN). VERTAALD DOOR A. KOSTER . . .	BLZ. 244
WANDELINGEN IN DENEMARKE (GEÏLL.) DOOR F. WASCHNITIUS	BLZ. 247—249
HULA-HULA (GEÏLL.) DOOR CH. TOBI	BLZ. 248—250
EEN ONTSNAPPING, DOOR LIDA VERGOUW	BLZ. 250
DE BADPLAATS LE TOUQUET (GEÏLL.) DOOR ROHR	BLZ. 250—252
DE REEUWIJKSCHE EN SLUIWIKSCHE Plassen (GEÏLL.), DOOR R. v. O.	BLZ. 252
TORQUATO TASSO. UIT HET POOLSCH, DOOR KAZIMIERZ CHLEDOWSKY (15)	BLZ. 252

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS

De uitgevers verzoeken beleefdelijk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Men gelieve alles wat de Redactie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Redactrice Mw. Ro van Oven, Emmastr. 15, Amsterdam, stukken voor de Administratie aan de Uitgevers N.V. Scheltema & Holkema's Boekhandel en Uitgevers-Mij., Rokin 74—76, Amsterdam, Met de toevoeging: „Voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht, ook achter op de foto's.

Nieuw verschenen nummers 25 cts., oudere 50 cts.

Jasper Vellacot, filantroop

14) DOOR WILLIAM J. LOCKE

ZOO behoort het ook”, zei Jasper ernstig. Maar in zijn hart zag hij, die in Bunny's ziel had gekeken toen daarin echte liefde laaide, dat dit wat anders was. Dankbaarheid en de illusie — nu het herstel zoo langzaam ging — dat hij nooit iets anders dan rust zou verlangen. Als hij zijn wonderbaarlijke vitaliteit had verkregen, zou hij zijn vergissing inzien. Ook hun verschil in leeftijd voorspelde niet veel goeds. En Bunny's genie zou er onder lijden. En het einde zou zijn dat zijn hart brak — of het hare.

Maar Jasper's handen waren gebonden. Hij moest trouw blijven aan het reinste en heiligste in zijn leven.

Bij den maaltijd zat hij tusschen de verloofden in.

„Ik hoop, Jasper”, zei Alicia, „dat je dit altijd als je plaats zult blijven beschouwen”.

„Zeker zal hij dat”, zei Bunny. „Is hij niet het bolwerk onzer constitutie? Die beste Jasper! Wij moesten een marmere beeld van hem laten maken, zoodat hij altijd bij ons kon zitten”.

„Hij zal altijd in onze harten zitten, wat veel beter is”, zei Alicia”.

„En jullie steeds in het mijne”, zei Jasper en stak hun ieder een hand toe.

„Nu weet ik, dat je er blij om bent”, zei Alicia zacht.

Toen Jasper later bij den mijn met Bunny alleen was, vroeg deze:

„Weet Alicia wat van Vittoria? Ik heb het je nooit gevraagd”.

„Zij weet, dat je dienst hebt genomen ten gevolge van een

liefdeshistorie — met een meisje waar je de Carmina op hebt gedicht. Meer niet”.

„Dank je”, zei Bunny. „Dat is wel zoo goed”.

Zij gingen Alicia opzoeken, die met een brief in de hand zat.

„Het is een briefje van de Seagrims”, zei ze tot Jasper. „Ze hebben eerst nu gehoord, dat je hier bent en nodigen jou, mij en tante Phoebe uit op een tuinfeest. Je weet, dat ze burenen van ons zijn. Het is voor morgen, maar ik was het vergeten — doordat ik andere dingen aan mijn hoofd had”,

voegde zij er blozend aan toe.

„Ik houd niet van tuinfeesten”, zei Jasper. „Kan ik niet hier blijven en Bunny gezelschap houden?”

„Geen denken aan”, riep Bunny opgewekt uit. „Ik moet mijn kost verdienen en laat me door niemand storen”.

„En ik heb al eens gezien, dat een tuinfeest je heel goed bevallen is”, zei Alicia.

„Het heeft mij wel veel goed gedaan”, zei Jasper en dacht aan hun ontmoeting in het Buckingham Palace.

Hij gaf toe en zij spraken af, dat de dames hem van huis zouden halen. Toen Jasper wegging, stond Bunny er op hem tot het hek te vergezellen. Daar hield hij hem staande.

„Ik wou je nog wat zeggen, Jasper”, begon hij. „Jij hebt voor mij gezorgd als een vader en moeder en ik houd meer van je, dan van eenigen man ter wereld. Zeg me, of ik Alicia onrecht aan doe door met haar te trouwen. Zij is meer waard dan een arme duivel als ik”.

„Als je haar oprecht bemint, doe je haar geen onrecht aan”.

„Dat doe ik. Maar dat bedoelde ik niet. Stel dat een andere man, haar duizendmaal meer waardig — een man, die haar gelukkiger kon maken, haar begeerde — heb ik dan het recht mij tusschen hem en haar te plaatsen”.

„Ik ken zoo 'n man niet, dus hoef je je daar niet bezorgd om te maken”.

„Ben je daar zeker van? Heelemaal zeker? Vergis je, om 's Hemelsnaam niet!”

Jasper veinsde plotselinge verbazing.

„Zeg eens vriendje”, zei hij scherp, „bedoel je daar mij soms mee”.

„Ronduit gezegd — ja”.

„Beste jongen”, zei Jasper, „mijn leven ligt achter mij en ik kon evenmin met Lady Alicia trouwen als met de Sultane van Zanzibar. Haar vriendschap is mij dierbaar; andere gevoelens zijn nooit in mij opgekomen.”

„En je vindt niet, dat ik mij als een ezel aanstel?”

Jasper lachte. „Een gelukkige, jonge ezel is nog beter dan een berouwvol dichter. God zegene je, mijn jongen. En blijf niet zoo lang in de avondlucht staan”.

Thuis gekomen, vond hij eenige brieven, waaronder één van Cadby. Er lag een krantenknipsel in en Cadby had op den rand geschreven:

„Wie zegt dat de eeuw der romantiek voorbij is?” Het stukje droeg als hoofd: „De verdwenen Bruid” en vertelde op grappige wijze de volgende vreemde geschiedenis:

„Dien ochtend was Carlo Antonelli, eigenaar van het hôtél Bomboni, voor den rechter verschenen en had verzocht om een bevel tot inhechtenisneming van zijn nicht Vittoria Antonelli, die uit zijn huis verdwenen was op den vooravond van haar huwelijk met zijn compagnon Giuseppe Scarpi, die eveneens aanwezig was. Toen de magistraat vroeg, of zij iets had mede genomen, dat haar niet toebehoorde, vertelden de beide Italianen een verward verhaal van financiële regelingen, waaruit kwam vast te staan, dat zij, door weg te loopen, den één benadeelde voor een bedrag, dat de ander hem schuldig was. De magistraat stuurde de beide mannen naar huis met de boodschap, dat, als zij het meisje wilden vinden, zij haar zelf moesten laten opzoeken. De beide Italianen gingen mopperend en twistend weg.”

Jasper stak het stukje papier in zijn zak en haalde zijn schouders op.

„Gelukkig, dat de jongen uit dat zootje gered is”, mompelde hij.

EEN EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK

Bunny zat in zijn gewoon hoekje bij de rhododendrons. Het was een plekje schaduw in het zonnige landschap. De warmte deed hem goed en toch voelde hij er zich zwak door. Hij had zich dien ochtend ook al niet prettig gevoeld en slechts door lang aandringen had hij Alicia er toe bewogen naar het

tuinfeest te gaan. Een bloc-note en potlood lagen op een tafeltje voor hem en Alicia's fox-terrier lag aan zijn voeten.

Een groote vrede daalde op hem neer. Hij wist nu, dat hij zich vergist had, toen hij dacht, dat Jasper verliefd was op Alicia. Hij leunde achterover in zijn stoel en versregels doemden op in zijn hoofd. Het was juist een dag voor ijdele fantasieën. Hij zou een gedicht op Alicia maken. En plotseling drong zich een regel aan hem op:

„Een dal in schoon Avilion”.

Plotseling sprong de fox-terrier op en verbrak de stilte met een korten blaf. Bunny ontwaakte uit zijn droomen en keek naar den kant waar de hond zijn kop had heen gewend.

Toen vloog hij overeind en greep de leuning van zijn stoel vast. Vittoria stond voor hem. Zij was door het hekje bij het kiezelpad binnen gekomen en zag hem strak aan met haar groote, zwarte oogen. Zij droeg een oud zomerhoedje en had haar zwarte japon aan. Haar kleeren en schoenen zaten dik onder het stof, haar haar zat slordig en haar japon was aan den hals losgegaan. Toch stond zij in haar oude, fiere houding. Ook zij had hem onverwachts voor zich gezien en bleef korten tijd onbewegelijk staan. Toen liep zij snel op hem toe.

„Bon Ami”, zei ze smeekend. „Bon Ami”.

„Mijn hemel! jij hier! wat doe je hier?”

„Ik ben door de dienstbodendeur binnen gekomen — niet door het groote hek”, zei ze heesch. „Ik verdwaalde; ik maakte die deur open en zag je liggen slapen. Toen blafte de hond en maakte je wakker”.

„Je moest maar weer weggaan”, zei Bunny „en doen waarvoor je gekomen bent — wat dat ook zij. Ik heb je niets meer te zeggen”.

„Ik ben gekomen om te vragen of ik je mocht zien en met je spreken”, zei ze nederig. „Een oogenblik maar, Bon Ami. Ik heb den heelen weg van Londen naar hier geloopt”.

„Om mij te zien?”

„Waarom zou ik anders hier komen?”

„En je hebt van Londen geloopt, zeventig mijlen? Maar waarom geloopt? Er zijn toch spoorwegen”.

„Ik ben van huis weggeloopt — van het hôtel Bomboni, eergisterennacht. Toen ik al een eind onderweg was, bemerkte ik, dat ik mijn portemonnaie vergeten had. Ik was bang terug te gaan, want dan hadden ze mij gehoord en mij vastgehouden”.

„Ga even zitten”, zei Bunny koeltjes, op Alicia's stoel wijzend. „Je zult wel moe zijn”.

Maar zij weerde hartstochtelijk af. „Ik zou naar het einde der wereld hebben geloopt om je te vinden. Ik ben niet moe. Alles wat ik verlang, is een goed woord, Bon Ami”.

Zij boog zich tot hem over en legde een hand op de leuning van zijn stoel.

„Wat ben je veranderd, Bon Ami. Wat zie je er slecht uit! O, het is verschrikkelijk!”

Haar zenuwen werden haar de baas. Zij wierp zich languit op het gras, verborg haar gezicht in de handen en weende en snikte onbedaarlijk.

„Ik heb je er toe gedreven — ik heb je vermoord — ik ben niet waard te leven — ik wou dat ik dood was”.

Deze en dergelijke onsamenvangende woorden bereikten Bunny's oor.

Toorn vlamde op in Bunny's hart. Woedend riep hij haar toe:

„Welk recht heb jij om hier te komen? Ik wou je nooit meer weerzien. Je zag, dat ik dwaas was en speelde met mij als een lichtekooi en toen het spelletje uit was, ben je teruggegaan naar jouw zootje. Je hebt mij alles ontnomen en het mij in het gezicht geworpen. Hoe durf je me hierheen achtervolgen? Hoe durf je tot mij te spreken? Je hebt lang genoeg met mij gespeeld. Nu moet het uit zijn”.

Hij stond hijgend op en wierp haar een sovereign in den schoot.

„Hier is geld om in het dorp eten te koopen en de terugreis te betalen. Als je dat beter vindt, leen ik het je. Je kunt mij later terugbetalen. Je kunt hier blijven uitrusten. Ik wil niets meer van je weten. Goeden dag”.

Hij wendde zich af om weg te gaan, maar voor hij drie stappen gedaan had, stond Vittoria naast hem en legde haar handen op zijn schouders.

„Ga niet weg, Bon Ami, om 's Hemelswil, ga niet weg. Hoer mij aan. Een oogenblik maar”.

In haar hartstochtelijken ernst had zij hem te sterk vastgegrepen. Hij wankelde, drukte zijn hand tegen zijn zijde

en viel, bijna bezwijmend, terug in zijn stoel. Angstig wierp zij zich naast hem op haar knieën.

„Santa Madonna mia, wat heb ik gedaan?”

Zij zocht iets om hem lucht toe te wuiven. Toen zij niets vond, nam zij haar hoed af en haar zwart haar omgolfde haar gezicht. Hij wenkte haar weg te gaan.

„Het is niets”, zei hij. „Ik was doorschoten — en het is nog niet heelemaal over. Invaliden moeten zacht behandeld worden. Het is jouw schuld niet. Je wist het niet. Het zal wel overgaan — maar het doet verduivelde pijn”.

Zij nam een kussen uit den anderen stoel en legde het onder zijn hoofd. Hij dankte haar met een hoofdknik.

„Doe je verder geen moeite”, zei hij. „Ik wil wat rusten. Als je dus maar wilt weggaan —”.

„Stuur me niet weg, Bon Ami”, smeekte zij. „Niet zonder een woord van vergiffenis”.

„Ik zei toch, dat het je schuld niet was. En bovendien kan 't geen kwaad”.

„O, niet hiervoor. Voor het andere. Voor alles, Bon Ami. Ach, kijk me niet zoo aan. Ik weet, dat ik je heb doen lijden, maar ook ik heb hellepijnen geleden. Geloof me, Bon Ami. Ik weet eigenlijk niet waarvoor ik hier ben gekomen. Misschien was ik gek. Ik dacht, dat als ik je nog eenmaal kon zien en vergiffenis vragen, ik tevreden zou zijn, Bon Ami”.

„Er zijn dingen, die onvergeeflijk zijn”, zei hij. „Ga terug naar den man, dien je gekozen hebt en laat mij met rust”.

„Maar ik heb geen man, Bon Ami, ik ben een rein meisje en altijd, altijd heb ik jou en jou alleen bemind. Ik haatte, ik verafschuwde hem. Denk je dan, Bon Ami, dat ik hem anders dan verafschuwen kon. Zij wilden mij tot een huwelijk dwingen. Oom Antonelli was in zijn macht — was hem geld schuldig — de andere had compromitteerende brieven in zijn bezit, die hij dreigde aan de Mafia in Napels uit te leveren. De Mafia zou iemand gestuurd hebben om oom Antonelli te vermoorden. Je weet niet hoe dat gaat, Bon Ami. Een Napolitaan komt met introducties — een spelletje domino in de achterkamer — Giuseppe houdt de wacht. En plotseling — flan! steekt een mes in oom Antonelli's hart. Giuseppe laat den man door de achterdeur uit en „vindt” later oom Antonelli's lijk. Ik moest wel toestemmen, maar ik had nooit plan mijn woord te houden. Toen volgde een verloving en werd een contract geteekend en kreeg oom Antonelli zijn brieven terug. Zulke contracten worden altijd nagekomen. Giuseppe gaf me geld om kleeren te koopen, maar ik heb ze niet gekocht. De avond viel. Den volgenden dag zou ik hem trouwen. Binnen enkele uren. O, 't was vreeselijk, vreeselijk, Bon Ami. Ik rilde in mijn bed. Toen, plotseling, sprong ik op, wierp mij in de kleeren en kroop de trap af, zoo stil, zoo zacht — en toen ik op straat was, rende ik. En zoo heb ik den heelen nacht en gisteren geloopt en mijn eenige gedachte was je weer te zien en als ik je gezien had, kon niets mij meer schelen. En nu heb ik je gezien, Bon Ami en nu moet je me vergeven”.

Zij had het zoo verteld, dat Bunny voelde, dat zij de waarheid sprak. Doodgewaande gevoelens herleefden. Hij streed er tegen.

„Je hebt me doen lijden, zooveel als eenige vrouw ooit een man heeft doen lijden”, zei hij.

„Ik weet het”, zei Vittoria. „Ik heb je leven vernietigd. Je bent anders geworden. Je gezicht is streng geworden, je oogen lachen niet meer en je stem is toonloos. Maar heb je nooit gedacht, dat ik je lief had? Ik dacht, dat ik het je vaak genoeg getoond heb. Ik kon het niet altijd doen”.

„Je hebt het soms meesterlijk verborgen”, zei Bunny ironisch. „Waarom heb je me weggetrapt, toen ik je het beste bood, dat in mij was?”

„Wat ik zei, zei ik voor de grap. Ik meende het niet. Ik riep je terug om het je te zeggen. Maar je was al weg. Ik dacht, dat je terug zoudt komen. Maar je kwam den volgenden dag niet en niet den daarop volgenden. Toen ging ik naar je huis. Ze zeiden, dat je dienst had genomen en geen adres had achtergelaten. Maar ik zei het voor de pret, Bon Ami”.

„Voor de pret? Vond je zoo iets afgrijpslijks een grap, Vittoria?”

„Ik deed 't om je te plagen. Je was zoo mooi als je kwaad was. Ik vond je het liefst als je zoo woedend keek”.

Bunny zat stil. Vittoria nam een zakdoek, die op de leuning van zijn stoel lag.

„Mag ik?” zei ze. „De mijne is onbruikbaar”.

(Wordt vervolgd)

Foto C. J. Steenbergh

HUIZE DE ENGH TE HILVERSUM. WESTZIJDE AAN DE VAN HENGELLAAN

HUIZE DE ENGH

ZEVEN boompjes, een koe en een koeienhoedster, dat was de Trompenberg te Hilversum in den tijd, toen dit dorp, nu langzamerhand tot een betamelijke provinciestad uitgedijd, slechts per diligence bereikbaar was. Er zijn nog menschen, die zich dezen tijd herinneren, maar de meesten onzer kennen slechts den Trompenberg, die, bij eerste kennismaking weinig herinnering heeft bewaard aan de dagen der zeven boompjes, van de koe en de koeienhoedster. Zelfs niet aan de jaren, toen het „Melkhuisje”, waar de tennisbanen al sinds olim gevestigd zijn, met Hotel Trompenberg en een paar grootere landhuizen in den wijden omtrek de eenige beperkingen der bosschen was. Trompenberg heeft nu een Palace-hotel en daar rondom verzeen villa's en landhuizen als paddenstoelen uit den grond. Tuinen werden aangelegd, welke in vroeger tijd hoogstens als lapje grond zouden zijn aangeduid. Zoodat 't welhaast onmogelijk leek, dat werkelijk nog een huis zou kunnen worden gebouwd, dat niet 't uitzicht had op 't schuurtje van zijn achterbuurman en dat in 't bezit was van een heuschen tuin. Met een uitzicht, zoo wijd en ver, dat de gedachte aan de 40.000 Hilversummers, die Schuttershei, Spanderswoud, Corversbosch en Trompenberg veroverden, volkomen verdwijnt. En we wanen teruggekeerd te zijn in arcadische eenzaamheid. Het was het landhuis de Engh aan de van Hengellaan te Hilversum, gebouwd door den jongen architect Frans den Tex, dat me tot deze overwegingen bracht. De bouwmeester heeft, om de illusie van menschen-verheid te verwezenlijken, op uiterst vernuftige wijze partij getrokken van het terrein. Want 't was niet eenvoudig om licht en zon in overvloed binnen te laten komen en tevens het uitzicht, dat in Noord-Oostelijke richting tot Laren reikt te behouden. Daarvoor bracht hij in de zitkamer, die bijna even lang is als breed, maar door de verlaging van het plafond den indruk wekt breeder dan lang te zijn, een hoekraam aan, op het N.O. gericht, zoo dat het uitzicht op Laren niet verloren ging en toch van de voorzijde, die op het Z. ligt, licht en zon naar binnen stroomden. En de bewoners zich niet beperkt voelen tot de laan en de omringende woningen, maar een patricisch ruimtegevoel gehandhaafd blijft. Want daarginds, omlaag, blinken de roode

daakjes van het „dorp” Hilversum en daarvoor lijnt de spoorbaan, verbindend stad aan stad en schijnbaar vergetend, dat in de verte, op den Hoogen Trompenberg, een landhuis ligt, waarvan de bewoners den „buiten” beminnen. Wat niet wegneemt, dat geenerlei comfort ontbreekt in deze behuizing, waar met eenvoudig materiaal — blank geschuurd zijn de muren, gelood eikenhout werd voor betimmering gebruikt, frisch groen geschilderd is het houtwerk van de hal — een warm-huiselijke en tevens een patricische sfeer werd geschapen. De meubelen zijn voor een groot deel oud familiebezit, niet volkomen in overeenstemming met de moderne blijheid van dit landhuis. In de heerenkamer echter verraste een boekenkast, waarin Hildo Krop in coromandelhout heeft gebeiteld al de vreugden, die de natuur biedt. Daar zijn de sterren in den hemel, de wolken daaronder, dwalend over de aarde, waar bloemen geuren en vogels kwinkelen, waar de dieren zich paren, de menschen elkaar minnen, als een vreugdig symbool voor den stadsmensch, die in den buiten zijn comfortabele woning kan en weet te bouwen. Jammer beitelwerk; wel wordt een kijkje gegund in de hal, waar de architect weder ieder profijt heeft getrokken van de ligging van het huis om een blanken lichtval te krijgen. Misschien echter zou 't geheel, bij een moderner ingestelde meubilering, aan schoonheid gewonnen hebben en meer nog beantwoord hebben aan de bedoeling van den jongen bouwmeester. De boekenkast in de heerenkamer levert het bewijs voor dit vermoeden.

RO VAN OVEN

DE KLEINE ROODE BLOEM

(Schets uit Noord Cameroon)

DE laatste donderslagen gingen in de kloven der Wetschu-bergen verloren. De rots wierp ze vol kracht terug, zoodat ze klonken als de lage, harde stem van een vertoornden berggeest. Huilend raasde de storm over dalen en kopjes, dreef zware, zwarte wolken voor zich uit, als groot, vluchtend wild. Sissend sloeg de bliksem in den eeuwenouden, gekromden palaverboom in 't dal,

op de nachtelijke tooverplaats, dat hij hoog oplaaide als een reuzefakkel en z'n ruwe stam barstte met een hol en smartelijk kreunen. Daarna dreef de luchtgeest 't weer voort, ver voor zich uit over eidelooze toppen en rotsen, tot aan het doode boschland van de grens, waar geen menschen wonen, en de zielen der gestorvenen klagen door de bosschen dwaalen. ☼ De regen hield op, 't druppelde steeds zwakker, toen hij van Wetschu-land wegtrok, om die andere bergen, daar ginds, te overstroomen. Toen verliet de oudste arend, op de steilste rots, z'n nest, breidde z'n machtige vleugels uit en steeg op naar de zon, die z'n gevederte met louter goud overgoot. Z'n juichende kreet klonk hoog in de lucht en de andere roofvogels volgden hem en zweefden uit donkere kloven omhoog naar 't licht.

☼ Luide, juichende stemmen klonken naast de doffe begeleiding der beken die, door den regen hoog gezwollen, schuimend en bruisend naar de diepte raasden. ☼ Menige steen volgde hen met doffe plompen die eeuwenlang daar boven had gehuisd, en vond pas rust in 't zachte mos van 't woud, na een korte, woeste vaart. ☼ Daar klonk de juichende stem van een mensch door het gejubel der natuur heen: „Woo—ho—ho—hoo!” „Ho—ho—ho!” antwoordde de echo. ☼ „O—oohh”, klonk 't heel ver af. De grassprietten bewogen. Op 't smalle pad, dat over den hoogsten bergtop leidde, verscheen een man, en rende vlug bergafwaarts, en deed met opgeheven arm, die een boog vasthield, de dichte halmen uit elkaar. Op z'n zwarte, gladde huid glinsterden de waterdruppels, en rolden van z'n gekroesd hoofdhaar als kleine parels naar beneden, zonder ze nat te maken. Uit z'n donkere oogen straalde de levensvreugde, ze sprak uit 't krachtig op en neer gaan van z'n breede borst, terwijl hij z'n liedje zong: „'Anteran—pine—'anteran—j'a—Wooo—ho—ho—hoo! Woo—ho ho hoo!” juichte hij van dolle overmoedigheid, en verheugde zich over de krachtige echo van alle kanten. Nu ging 't

steil naar beneden. De man echter sprong handig van den eenen steen op den anderen, balanceerde met beide armen, en zong nog des te luider zijn: „'Anteran—pine—'anteran j'a—Wooo—ho ho hoo!” ☼ Geheel zonder kleding of tooi, glinsterde z'n krachtig, zwart lichaam in de zon. Slechts hing er over z'n rug een koker met vergiftigde pijlen. Verder was de man naakt; geen ketting van paarlen versierde z'n hals, geen merkteken van z'n stam was in z'n gezicht gesneden, en toch onderscheidde zijn lage, sterke schedel zich van 't type der negers van 't lage land, en had z'n gedrongen, gezonde gestalte iets eigenaardigs. Er scheen een zonderlinge saamhoorigheid te bestaan tusschen hem en de natuur van zijn land. ☼ Hij was een jong opperhoofd uit 't gebied aan de Engelsche grens, dat een zoo ruw woest bergland was, dat er nog streken waren die nog nooit waren betreden door een blanke, en een volk dat woest, schuw en ongetemd was, als

Foto C. J. Steenbergh

ERKER EN HOEKRAAM AAN DE OOSTZIJDE

de dieren der wildernis. ☼ Het was Otongo, de sterke, die 't dal introk om de kleine roode bloem te zoeken, de tooverbloem, waarmee men de liefde der vrouwen wint. Er kroop een lange groene rups voor z'n voeten. Otongo bukte, nam haar voorzichtig op en zette haar in 't gras. Vandaag mocht hij geen leven vernietigen, want hij zocht immers 't roode bloempje der liefde en wilde den geest des levens en van de vruchtbaarheid niet vertoornen, opdat z'n vrouw niet onvruchtbaar zou blijven, de vrouw die hij gekozen had om de moeder te worden van 't toekomstig opperhoofd. „'Anteran—'pine—'anteran—j'a—Wooo—ho ho hoo!” Nu was de echo zwakker, want hij betrad nu 't houtgewas reeds, dat aan den voet der Wetschu-bergen groeide. Hier heerschte een groen schemerlicht en van alle takken vielen nog regendruppels. ☼ Boven z'n hoofd zat op een tak een kirrende thoracko, die niet wegvloog, alsof hij wist dat Otongo niet mocht doden, omdat hij immers 't roode bloempje der liefde zocht. ☼ Men hoorde een donderend leven, dat aanzwol en steeds nader scheen te komen. De kleine beek was, gedurende den nacht, een rivier geworden die alles meesleurde, wit schuim over hooge steenblokken

Foto C. J. Steenbergh

ZITKAMER OP HUIZE DE ENGH TE HILVERSUM

FREDENSBORG. HET ROZENEILAND

dorp was. Doch velen droegen de sporen van kwade ziekten op hun gezichten, en dezulken wilde Otongo niet maken tot de moeder van z'n zoon. Dus bleef hij liggen loeren en op een meisje wachten. ☼ Daar kwam een heel jong meisje aan, rijk getooid, dat hoogmoedig een badplaats uitzocht afzijdig van de anderen, want 't was Nyoya, de dochter van het opperhoofd, en ze wist dat ze heel mooi was, want de blanke man had haar van haar vader afgekocht en morgen zou ze gebracht worden naar het huis van haar eigenaar. ☼ Daarom was Nyoya heel trotsch en zonderde ze zich af van de overige vrouwen. Ze ging in 't water staan en rekte haar jonge lichaam vol genot uit. Otongo zag dat ze mooi was en sterk. Toen nam hij 't roode bloempje uit z'n koker, kauwde het en slikte 't door. Daarna richtte hij zich in de struiken overeind, zoo dat slechts 't meisje hem kon zien, en wenkte haar toe. Zou ze schreeuwen, dan was Otongo verloren, want de mannen der Dingwe zouden hem gevangen nemen, met hun speren doorboren en hem opeten als de blanke 't niet zou zien. Otongo vertrouwde echter op z'n geneesmiddel en kende geen vrees. ☼ Nyoya kromp ineen en keek den onbekenden, naakten man strak aan, die daar van uit 't groen naar haar keek. Maar haar mond bleef stom. Lang staarden ze elkaar aan en bewogen zich niet. Daar zuchtte 't meisje diep en rekte zich vol verlangen uit, daar 't nog nooit zoo'n sterken man had gezien. Doch Otongo wist dat hij gewonnen had en dat de kleine roode bloem werkelijk zoo'n kracht had, als de ouden zeiden. ☼ Nogmaals wenkte hij haar, en als onder een betoovering volgde ze hem zwijgend in de struiken. Hier pakte hij haar op en nu pas kreeg ze haar bezinning terug en trachtte te schreeuwen. Toen nam Otongo haar in z'n sterke armen dat ze weerloos was als een kind, en toen ze nog altijd trachtte te schreeuwen, drukte hij haar stevig bij haar keel, tot ze reutelde en in zwijm viel. ☼ Vluchtig, als een luipaard met z'n buit, spoedde Otongo zich met z'n zoeten last naar z'n vaderlandsche bergen. Hoe hooger hij steeg, des te vrijer ademde z'n brede borst en scheen hij den last niet te merken. ☼ Achter de wolken verscheen de volle maan en verlichtte den terugweg voor 't

opperhoofd, en in haar schijnsel zag Otongo dat z'n vrouw de oogen had opgeslagen en zich niet meer verweerde. ☼ Dat deed 't roode bloempje, de tooverbloem, waarmee men der vrouwen liefde wint. En de zoon, de zoon van deze vrouw, zou groot en sterk worden, het machtigste opperhoofd der Wetschu bergen.

Vertaald door A. KOSTER

Wandelingen in Denemarken

(Vervolg)

ZIJ stonden sterk onder den invloed van Tessin, van wien hij een in Kopenhagen opgesteld model van een residentie-slot gezien had, waarvan eenige teekeningen opvallend overeenstemmen met het in Fredensborg toegepaste plan, den plattegrond en de afmetingen daarvan. ☼ Toen de bouw in den zomer van 1722 zijn voltooiing nabij was, vond men, dat het licht in de koepelzaal niet voldoende was. „À l'italienne" paste niet voor dezen breedtegraad, en men besloot op den koepel een lantaren met een „walsche kap" te zetten. Bovendien werden er dakvensters aangebracht in het onderste gedeelte van het dak en in den koepel. De vier schoorsteen in den vorm van minarets aan de hoeken van den koepel, zooals men die nu ziet, waren er oorspronkelijk evenmin. Pas na verscheiden vergeefsche pogingen om een eind te maken aan de rookplaat in het slot, vond men deze eigenaardige, maar mooie oplossing, die weliswaar niet „stijlzuiver" is, maar aan het gebouw iets eigenaardigs en karakteristieks geeft. Uit de verte reeds vallen die vier minarets in het oog, zooals ze daar oprijzen boven het weelderige groen van het oude slotpark, dat zich zacht glooiend van het slot tot aan het meer uitstrekt, en ieder die Fredensborg kent, heeft ze lief. ☼ De eenvoudige versiering aan den buitenkant van het slot — dezelfde zooals we die nog heden zien — krachtige deur- en raamomlijstingen van steen, met frontons boven de ramen van de eerste verdieping, was oorspronkelijk in gele oker kleur geverfd, zoodat ze scherp afstak bij de witte of grauwe grondkleur van de muren

FREDENSBORG. INTERIEUR

en er een polychroom kleur-effect van de muren bereikt werd, dat heel anders was dan het tegenwoordige helle wit van het gebouw. In den nieuweren tijd probeert men overigens bij de restauratie van Barok-kasteelen dit oorspronkelijke polychrome van de buitenmuren weer tot zijn recht te brengen, bijvoorbeeld bij het slot Schönbrunn in Weenen, waar die poging zeer goed gelukt is. Voor de inwendige versiering der vertrekken eischte de smaak van dien tijd eveneens een sterk kleur-effect. De muren waren met goudleer, donkerblauw, rood of groen damast of bont gestreepte zijde bekleed, de plafonds straalden van wit stucwerk, waarin een zoogenaamd „plafond”, een plafondschildering, was aangebracht. Van de oude wandbekledingen is in Fredensborg helaas niets meer over, maar aan de mooie oude „plafonds” en het stucwerk kunnen we ons nog vergasten. Het grootste gedeelte van het stucwerk werd door naar Denemarken gekomen Italianen uitgevoerd, waaronder een van de voornaamste Karl Heinrich Brenno was. Ook de gebroeders Sturmberg, waarvan de oudste een zeer begaafd beeldhouwer was, hebben zeer mooie stucplafonds gemaakt. Al deze stucco's zijn door haar

gelijke gebouwen voor het gevolg en voor gasten, het zoogenaamde Dames- en het Maarschalkgebouw gezet, die met het reeds bestaande stalgebouw in het oosten en het later, onder Christiaan VI in 1731 gebouwde Kavalierhuis in het zuiden de rijbaan insluiten. Een lange gang verbond het slot met het Damesgebouw en dus direct met de kerk. Krieger, die bij het bouwen der bijgebouwen de vrije hand had en door geen onderdanigheid van invloed

Foto Metro Goldwyn-Mayer

EEN INBOORLINGENDORP OP TAHITI

galerij om de zaal heen. De mooie, voornamelijk ornamentstucatuur is van Brenno afkomstig. De in de stucplafonds aangebrachte schilderstukken werden echter pas een veertig jaar later, ongeveer 1760, geschilderd en zijn niet zeer belangrijke voorstellingen uit de Ilias en de Deensche geschiedenis. De vier deuren van de zaal hebben mooie kostbare omljstingen van wit marmer en rood gevamd marmer, met putti-decoraties van wit marmer daarboven; deze portalen zijn uit Italië afkomstig en verraden een uitgesproken Barok-stijl. In de vier hoeken zijn vier marmeren schoorsteenen van Diederik Gercken, een van de belangrijkste Deensche beeldhouwers van zijn tijd, opgesteld. De zaal zal wel nooit gemeubeld geweest zijn, zij werd slechts bij bijzondere gelegenheden als feestzaal gebruikt. De tweede groote zaal van het slot is de zoogenaamde tuinzaal, even lang als de koepelzaal, maar slechts ongeveer 10 Meter breed en maar één verdieping hoog. Het plafond is nog onveranderd gebleven sinds den bouw van het slot. De plafondschildering, een virtuose compositie van Heinrich Krock, stelt een olympische godenvergadering voor; Mercurius is juist op het punt naar de aarde te vliegen en de vredesboodschap te gaan verkondigen. Denemarken en Noorwegen, in twee vrouwenfiguren gesymboliseerd, beveelt de vredesgodin in Jupiters gunst aan. Deze schildering wordt omljst door het mooie stucplafond van Brenno. Aan de vier hoeken van het plafond zijn de vier elementen in levensgrote

figuren in stuc hoogrelief uitgevoerd. Dit werk is een van de mooiste getuigenissen van de groote hoogte waartoe de stucatuurkunst van dien tijd het gebracht had. De overige versiering van de zaal stamt uit het jaar 1750, uit den tijd van Frederik V, en is een mooi en typisch voorbeeld van den decoratiestijl van het Rococo. Het zou ons te ver voeren de overige vertrekken te beschrijven. De meeste hebben Barok- of Rococo-karakter, de meeste door Harsdorff, die bij den aanbouw van latere uitbreidingen van Fredensborg, in de leiding had, in classicistische stijl versierd. Zoals bv. het aardige „groene vertrek” en de eenvoudige lakeienkamer. Een rij van mooie plafonds van het oudste Fredensborg en plafondschilderingen vragen onze aandacht, o.a. een bijzonder mooi stucplafond, een werk van Sturmberg, in de dienkamer. Reeds twee jaar na de voltooiing van den eersten bouw van het slot deed zich gebrek aan plaatsruimte gevoelen, en een aantal bijgebouwen werden onder leiding van Krieger gebouwd. Behalve eenige van de reeds genoemde bijgebouwen in den voorhof werden oostelijk van het slot de kerk en aan de beide zijden daarvan twee volkomen

gelijke gebouwen voor het gevolg en voor gasten, het zoogenaamde Dames- en het Maarschalkgebouw gezet, die met het reeds bestaande stalgebouw in het oosten en het later, onder Christiaan VI in 1731 gebouwde Kavalierhuis in het zuiden de rijbaan insluiten. Een lange gang verbond het slot met het Damesgebouw en dus direct met de kerk. Krieger, die bij het bouwen der bijgebouwen de vrije hand had en door geen onderdanigheid van invloed

staande plannen gebonden was, componeerde de façade van den met den ingang vooruitspringenden kerkvleugel in het door hem zoo geliefde Hollandsche Barok. Boven vier pilasters verheft zich een groot driehoekig fronton, waarvóór de door Diederik Gercken vervaardigde buste van den koning, door lofwerk omgeven, opgesteld is. De deur, waarboven een steenen schild met de initialen van den koning aangebracht is, en de vensters hebben eenvoudige steenen omljstingen. De kapitelen van de pilasters zijn met hun fantastische ornamentiek en hun gestileerde olifantskoppen typisch voor Krieger. Daar waar het dak van dezen ingangsvleugel het vlakke pyramidedak van het hoofdschip snijdt, verheft zich een torentje, dat den indruk van een centraal gebouw, die de kerk van de rijbaan uit wekt, nog versterkt. Onder den volgenden koning, Christiaan VI (1730—'46) werd in zooverre een verandering aan het slot gemaakt, dat de bovenste halve verdieping nu tot een volledige verdieping werd opgetrokken. Dit werk werd gelukkig en handig tot Lauritz Thura. De eenheid van de façade bleef volkomen bestaen, de ramen van de bovenste verdieping kregen dezelfde steenen omljstingen als de benedenverdieping, alleen zonder de frontons daarboven. Deze verbouwing bracht echter een verandering van den dakvorm met zich mee, daar het vroegere steile dak nu bijna geheel plat en bovendien door een balustra-

de geheel gemaskeerd werd. Deze werd later weer verwijderd, toen de volgende groote verandering oftewel vergrooing van het slot plaats had, onder koning Frederik V (1746—'66), die Fredensborg tot zijn lievelingsslot, tot zijn zomerverblijf maakte. Voor de hofhouding was meer plaats noodig en de koning gaf bevel door een vergrooing van het slot dertig nieuwe kamers te maken, zonder dat echter de oude hun licht zouden verliezen. Deze opgave was niet gemakkelijk, ze werd echter door den hofbouwmeester Eigtved, nadat Thura zich ontscheidend een tijdlang teruggetrokken had, gelukkig opgelost. Maar de centraalbouw van het slot kon niet behouden blijven, omdat nu een verlenging van het slot naar beide zijden aan de orde kwam. Aan de oost- en westzijde ervan werden er aan elken kant twee vleugels van twee verdiepingen bij aangebouwd, waartusschen telkens een ruimte, een binnenplaats, open gelaten werd. De kamers aan den oost- en westkant van het oude middengebouw konden zodoende hun ramen behouden en van daaruit licht krijgen. Doordat Eigtved de vier aangebouwde deelen een plat pyramidedak gaf, leken het vier paviljoens, en hij bracht op die wijze een in het Barok zeer geliefd

rhythmisch effect van afwisselend hogere en lagere gedeelten van den bouw aan, wat vanuit den tuin het mooist te zien is. ☼ Dat ondanks de groote verandering die het slot door dezen aanbouw onderging, de harmonie en de eenheid niet verstoord werden, pleit voor Eigtved's kunde. Met ijn gevoel voor de juiste verhoudingen gaf hij de beide vleugels aan de beide hoofd-façaden gelijke lengte als die van de koepelverdieping. Ook liet hij de oude façade-versiering onveranderd en nam hij die voor den nieuwen bijbouw over. Het eenige verschil is, dat in de vleugels de vensters dichter bij elkaar staan. ☼ De laatste veranderingen van Fredensborg die het slot maakten zooals het nu is, hadden plaats onder de weduwe van Frederik V, Juliane Marie, die Fredensborg als verblijf kreeg en die, bij de schijnheerschappij van haar zwakken en zwakzinnigen stiefzoon Christiaan VII, feitelijk de regeering in handen had. Fredensborg was dus nu zetel van de regeering geworden en beleefde zijn glansrijkste dagen. In 1774 werd den bouwmeester Caspar Frederik Harsdorff opgedragen 70 nieuwe vertrekken te maken door een verdieping op de gebouwen van den achthoek te zetten. Ook Harsdorff heeft zijn opdracht met fijn stijlgevoel en zonder het geheel te schaden uitgevoerd. Hij liet den zuidelijken vleugel van den achthoek voor het grootste gedeelte afbreken, en zoo kwam de breede inrij tot stand, waardoor de mooie blik over het plein naar het slot vrij werd. De rest van den zuidelijken vleugel sloot hij af met de zulk een goed effect makende paviljoens. En door het hooger optrekken van de zes andere vleugels aan het slotplein dat intusschen zoo vergroot was, kreeg het slot nu ook daarmee overeenkomstige aanzienlijker voorgebouwen die, bijna zonder elke versiering, alleen door de goede verhouding het zoo goed doen. De deuren, krachtig in het midden der vleugels gezet, kregen nieuwe eenvoudige

lijstingen. Telkens drie classicistische rond afgedekte mansarde-ramen versieren de daken. Ook de façade van het slot aan het slotplein werd iets veranderd en in overeenstemming gebracht met de eenvoudige, zuivere lijnen van de gebouwen aan het plein. Het terras vóór het slot werd verbouwd en de barokke lijnen van de stoep vóór het portaal werden zeer vereenvoudigd. Ook de steenen barokke portaalomlijsting werd door een heel eenvoudige classicistische vervangen, de klok op het dak boven het portaal kreeg een nieuwe daarmee overeenstemmende omlijsting, en de dakbalustrade, soortgelijk als die van Thura die immers later afgebroken was, werd weer opgebouwd. Een „moderniseering” van de acht gebouwen van het voorplein was de laatste verandering die Harsdorff ondernam, die het slot Fredensborg heeft ondergaan.

(Wordt vervolgd)

F. WASCHNITUS

HULA-HULA

HAWAI, het woord alleen reeds wekt onbedwingbare reislust op, geeft ons verleidelijke visioenen van de prachtige eilanden,

Foto Metro Goldwyn-Mayer

DE HULA-HULADANS

die in de altijd stralende zon en aan den eentonig blauwen oceaan slapen, ingewiegd door het geruisch van de kokospalmen en de zwakke branding. ☼ In de Stille Zuidzee, vijf dagen reizen ten westen van San Francisco, ligt de Hawaaische Archipel, de heerlijkste vloot van eilanden, die in de wereld-oceanen geankerd ligt. ☼ De eerste aanblik van den naderenden oever van af het dek van het schip is vol beloften. De zon gaat op tegen een kristalblauwen hemel, verblindend licht komt door den fijn zilverigen nevel, die door de vroegte over het water hangt. Zwak gebogen regenbogen zweven tusschen hemel en water. Dan breekt plotseling in stralende pracht de zon door. De silhouetten der eilanden lossen zich op in een geweldig kleurenpalet. ☼ Het territorium bestaat uit vier groote en verschillende kleinere eilanden. Op het grootste eiland Hawai ligt de havenstad Hilo. Daar zijn ook de groote handelshuizen gevestigd. Op het eiland Oahu liggen de luxe steden Honolulu en Waikiki. Dit zijn de meest ver-Amerikaanschte eilanden. Op de andere, zooals op het sprookjes-achtige Tahiti treft men de eigenlijke bevolking nog in een primitieven staat aan. ☼ Honolulu, de hoofdstad van het oude keizerrijk, nu vergroeid tot het moderne Honolulu, een stad met een volkomen Amerikaansch karakter, ligt in een golf tusschen het diepe groen van het achterland en het stralende blauw van de zee. Geen stad ter wereld begroet de aangekomenen zoo charmant als deze stad. Bronzen jongens duiken vanuit hun kano's onder naar de munten, die men hun vanaf het schip toewerpt. De kleurige menigte staat ter verwelkoming op de pier, lachend, roepend en gesticuleerend. Bruine meisjes bestrooien U met bloemen en glimlachen met witte pareltanden. ☼ Dit alles is weliswaar zoo door de scheepsagenturen gearrangeerd, maar toch mist het zijn uitwerking niet. ☼ Eenige kilometers verder op het mooiste punt van het eiland ligt Waikiki, het

Lido strand van den Stillen Oceaan. Omgeven door een wonderschoon landschap vereenigt zich hier de romantische sfeer van de Zuidzee met de luxe sfeer van de Riviera tot een sprookjesachtig geheel. Als een paleis van koraal verheft zich het roze gebouw van het Royal Hawaii Hotel boven het uitgestrekte goudkleurige strand. In een schitterend park staan de eeuwenoude kokospalmen en de phantastische bloemen der tropen. Het badseizoen is nooit afgelopen. De temperatuur van het water wisselt nauwelijks 4 graden in het jaar. Geen wonder, dat de Amerikanen zich dit strand uitgekozen hebben als schoonst vacantieoord. Wie zou zich niet gelukkig voelen op dit Paradijseiland, waar men geen hitte en geen koude kent? Waar de lucht altijd blauw is, waar de zonsondergang iederen avond een kleurspel biedt, dat het oog verrukt, waar de nachten doorweekt zijn van de romantische betovering der tropen, waar maan-regenbogen een ongekenden aanblik leveren. Evenals aan de Riviera vindt men hier verder alles, wat het leven veraangenaamt. Uitstekende tennis- en golfvelden, een poloclub, prachtige autowegen, schitterende nachtfeesten, eerste rangs dansorkesten, geen wonder dus ook, dat de hotels doorlopend vol zitten met de nomaden van alle volkeren, met millionnairesfamilies uit alle hoeken van Amerika, met filmartisten die ontspanning zoeken. ☼ Maar wie de volbloed Hawaiiërs, het zijn er slechts eenige duizenden, wie dit mooie en grazieuze ras wil leeren kennen moet een bezoek brengen aan Tahiti. Daar zitten de mannen voor hunne hutten en zoemen er hun melancholische zangen en de meisjes dansen er de echte Hula-Hula, den nationalen dans, die van geslacht op geslacht daar nog voortleeft en in eere wordt gehouden. Hij lijkt heel moeilijk, deze Hula-Hula dans, maar de Hawaiian dochteren krijgen hem als het ware met de paplepel ingegoten. Spelenderwijze leeren ze de rhythmische bewegingen, die, beginnend bij de voeten langzamerhand het heele lichaam mee doen dansen. ☼ Het spreekt vanzelf, dat de Amerikanen dezen volksdans geschikt hebben trachten te maken voor hun moderne dancings, maar nog shimmy noch blackbottom, waarin enkele bewegingen van den inlandschen dans terug te vinden zijn, halen bij de origineele karakteristieke Hula-Hula.

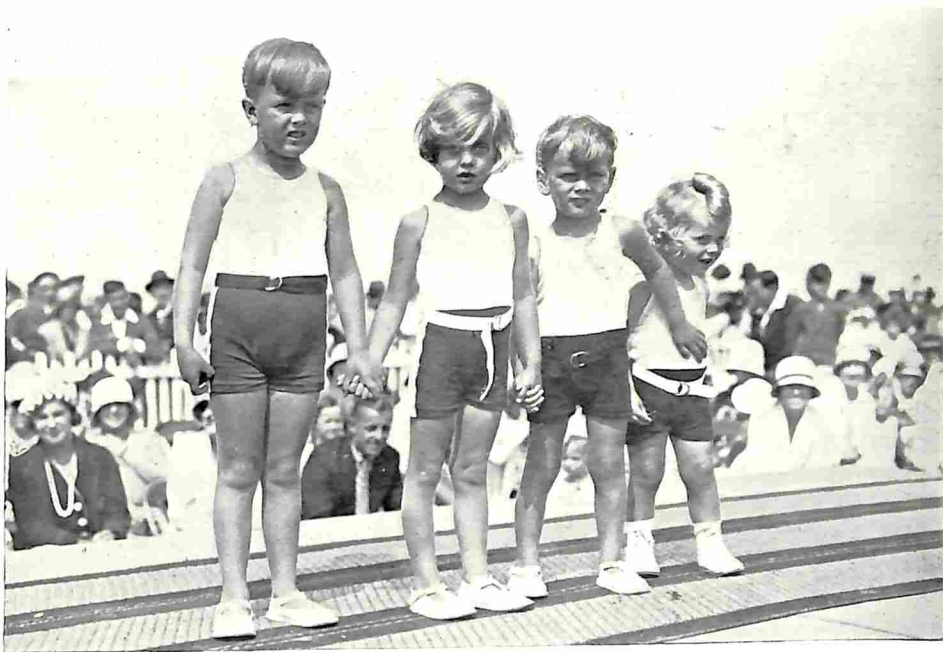
CH. TOBI

EEN ONTSNAPPING

FEMMETJE BOONSTRA zat te naaien. Buiten, op het kleine binnenplaatsje, dat grensde aan het enge atelier, stond het magere crocus-randje al vol levensblijheid te bloeien, speelde het lentezonnetje met prille bladknoppen. ☼ Femmetje Boonstra zat te naaien, . . . met tintelende vingers . . . Want de kachels waren al een heele poos opgeruimd, bij „Wampe Soeurs” en volop voorjaar was het nog niet, al deden de zonnestralen en de crocussen overmoedig-dartel. Dure, weelderige stof gleed door de kleumige vingers van Femmetje Boonstra: van die kostbare, soepele zij, die je gedachten zoo gemakkelijk wegsleepte naar mondaine interieurs met schemerlampen en verwende vrou-

LE TOUQUET. DE BOULEVARD

LE TOUQUET. DE JONGSTE BADGASTEN

wen . . . ☼ Het was licht mijmeren onder het afwerken van een avondjapon, wanneer je moederziel-alleen zat . . . Alléén met je eigen, ongebreidelde gedachten, je opstandige fantasieën . . . Juffrouw Suze, noch juffrouw Marie met haar felle oude-vrijsters-critiek konden daar ook maar een ziertje van achterhalen. Oude vrijster! . . . Hemel nog toe, dat was ze zelf ook zoo langzamerhand, Femmetje Boonstra. Je werd het zonder dat je er erg in had. Het ging zoo razend, razend gauw, het leven. Mhu! Gauw of langzaam, ten slotte kwam het er niets op aan. Voor wie dag aan dag pikken moest op het kille atelier van Wampe Soeurs, begeleid door bitse opmerkingen, wrange plagerijtjes, hadden de jaren weinig interessants meer. Ja, of je nu je zelf al poogde wijs te maken, dat je er nog vrij jong uitzag, of je, bij Wampe Soeurs vergeleken, inderdaad nog in je frisschen bloeitijd was, het feit viel niet te ontkennen: zoetjesaan verlepte je en geen man keek meer naar je om . . . Femmetje Boonstra was in den slappen tijd de eenige werkkraft in de zaak. Ze bleef er omdat ze wist wat een sloepend-afmartelend karwei het was, te gaan zoeken naar anderen arbeid. Daarom slikte ze met heroïeke onverschilligheid de zure op- en aanmerkingen van de beide zusters. Daarom zat ze nu met tintelende vingers te naaien, terwijl buiten nieuw leven lokte en lachte. O, ze hield van de natuur, van bloemen en vogelgezang. Ze was een buitenkind en ze droomde nog altijd, hardnekkig, van een eigen huisje met een frisch, bont tuintje erbij. Een tuintje waarin ze zelf zou zaaien en snoeien. ☼ 't Mocht wat! . . . Jaren zou ze nog moeten naaien, eer ze een behoorlijk spaarpotje bij elkaar had verdiend. Nog jaren bij Wampe Soeurs . . . Ze rilde. ☼ „Of u komt eten?” Het bleeke, sprietharige dienstmeisje stak haar hoofd om den hoek van de deur. Met een zucht legde Femmetje Boonstra de ruischende zij voor zich neer: „Nog niet klaar. Straks het restje”. Dan liep ze door de paskamer naar het donker-muffe woonvertrek waar de maaltijden gebruikt werden. ☼ Hè, ze had honger. Het vleesch

geurde zoo lekker. Die Jans kookte maar best . . . Er waren al jonge groenten, heerlijk! . . . Maar voor de beide juffers waren de maaltijden de aangewezen oogenblikken om de wrange humeuren te ontlasten. „Die blouse zou ik maar niet dragen, hier in de zaak”, decreteerde plotseling Suze, terwijl ze precieuzelijk een schepje jus over haar aard-appelen liet uitvloeien. Femmetje Boonstra wist, dat het komen zou, maar ze had een stille hoop gekoesterd, dat men haar toch eerst in vree de malsche spinazie zou laten genieten. „Niet dragen? Hoe zoo?” „Ja, . . . als je het zelf niet

LE TOUQUET. DE GOLFLINKS

voelt . . . , mijn zuster zei ook al . . . , is 't niet zoo Marie? . . . Zei je ook niet van de week, dat het overdreven is, zoo'n dracht?" Marie, prettig in haar sas om de interpellatie, bevestigde gretig: „Maar natuurlijk. Wie draagt zoo iets in zijn werk . . . Bovendien zijn het kleuren voor een jong meisje". ☼ In die laatste woorden nu, zat de groote vijandigheid. Pervers-afgunstig waren de beide vrouwen op Femmetje Boonstra's betrekkelijke jeugd. Woede fonkelde in de oogen van de afhankelijke. O, God! Als je naar je hart te werk ging . . . ☼ „Sommige vrouwen", zette Suze haar aanval voort, „sommige vrouwen beseffen niet, dat ze bespottelijk zijn met haar jonge-meisjes-allures". „Kom, hou er maar over op", hitste Marie aan met geforceerde rustigheid, „anders verschijnt ze morgen nog in baltoilet". ☼ Femmetje Boonstra had geen trek meer in haar sinaasappel. Al haar zelfbeheersching had ze nodig om de beide vrouwen haar hoonend wederwoord niet in de tanige gezichten te slingeren. ☼ En zoo rij-den zich de ziellooze, zwarte dagen aaneen. Onafgebroken volgden ze elkander op met immer dezelfde martelingen, venijnig als speldeprikken, kwetsend als doodend staal. Femmetje Boonstra bleef bij Wampe Soeurs, omdat ze moest. Omdat ze alleen stond in de wereld en gedoemd was tot afhankelijkheid. En ze vermocht niet het einde van haar hard-bestaan te overzien . . . ☼ Weken verliepen na weken en de zomer was met z'n bloemenweelde en z'n zonnegoud weergekeerd tot het kleine provinciestadje, dat hij zoo glorieus een aanzien geven kon. Femmetje Boonstra naaide steeds op haar zelfde plaatsje, in dezelfde stemming, aan dezelfde soort japonnen, maar met dit verschil, dat ze nu het raam opengeschoven had en dat twee leerlingen haar assisteerden. ☼ Het gebeurde, dat op zekeren dag de post een prentbriefkaart voor haar bracht, tot groote verbazing van de firma. Want de afhankelijke ontving zelden correspondentie. Juffrouw Marie draaide het ding om en om in haar knokige Harpagon-vingers en toen er, een week later, weer een kaart kwam en een paar dagen daarna nog een, toen angstigde ze somber tegen Suze: „Het zal toch geen manspersoon zijn? Ze zal toch, op haar leeftijd zulke grappen niet meer uithalen!" . . . ☼ Intusschen voerde Femmetje Boonstra met zich zelf een zwaren strijd. Want het was een manspersoon. En hij vroeg om haar hand. Maar ze kon niet besluiten, nog niet, want er was geen liefde in haar hart voor den in-burgerlijken weduw-

naar-broodbakker, die in haar een geschikte moeder voor zijn kinderen zag. ☼ Hij bleef haar schrijven, brieven nu, die juffrouw Marie bekeek en betastte, verteerd van giftige jaloezie. „'t Moet een vrijer wezen, Suus. Hoe is 't gosmogelijk!" „Nou", kalmeerde de andere, „'t mensch zal wel wijzer wezen. Waar krijgt ze het ooit zoo goed als bij ons!" ☼ Op een prachtigen, gouden najaarsmorgen, toen de schelle kijfstem van de beide vrouwen over haar malle, jeugdige kapsel haar nog schetterend naklonk in het moede hoofd, . . . toen schreef ze met vaste, gedickeerde hand aan den man van de brieven en kaarten: „Ik kom naar Amsterdam, om je te beloven een moeder voor je kinderen te zijn".

LIDA VERGOUW

De badplaats Le Touquet

ER zal wel geen Hollander zijn, die de Parijsche badplaats Deauville niet heeft hooren noemen, indien hij ze al niet zelve heeft bezocht. De filmdiva's en derzelfer aanhang hebben voldoende voor de roemruchtigheid van Deauville zorg gedragen. Minder bekend is echter Le Touquet, twee en een half uur van Parijs, vier uur van Londen verwijderd, waar het mondaine badplaatsleven even intens kan worden geleefd als het meer Hollandsch ingestelde, dat naast wereldsche vermaken, altijd de schoonheid van zee en bosschen voor rustiger genieting noodig heeft. ☼ Een prachtig breed strand, waar de kleuters spelen, die op de bladzij hiernaast in al hun natuurlijke lieftalligheid compareeren, een breede boulevard, waar dat deel der menschheid flaneert, dat naar Le Touquet komt om te zien en gezien te worden, het zijn beide onmisbare en welkome attributen voor iedere badplaats. Vele Engelschen steken dan ook het kanaal over om in Le Touquet een week-end door te brengen en een sport te beoefenen, de prachtige golflinks, de tennisbanen trekken vele bezoekers, o.a. de Engelsche prinsen. ☼ In weerwil van al dit mondaine leven kan ook de op eenvoudiger genoegens ingestelde reiziger in Le Touquet een verblijfplaats naar zijn gading vinden. En naast de meest luxueuse hotels vindt men er eenvoudiger gelegenheden, waar een goede tafel en velerlei gerief den vermoeiden reiziger nieuwe kracht geven na omdwalingen door de bosschen, welke het stadje zelf omringen.

ROHR

PANORAMA VAN LE TOUQUET

De Reeuwijksche en Sluipwijksche plassen

MET ONDERGANG BEDREIGD?

TUF-TUF, tikte zachtjes de motor, die ons voeder door Gouda's grachten en grachtjes, waar de oude huizen zich nog spiegelen in het water van de overzijde, waar miniatuur-ophaalbruggetjes mogelijkheid tot doorgang geven, waar aan het einde, voor men den buiten ingaat, een vast houten bruggetje de plaats inneemt van de vroegere ophaalbrug, die de stad deugdelijk sloot binnen de ommuring. Want geen vaartuig groter dan een sloep zonder dek of hut kan van dien kant de stad benaderen: een herhaling van Breda's overrompeling is ten eenenmale uitgesloten. En het voorwereldlijke schutsluisje, dat ons vaartuig nog doorliet toen we van de Breevaart trachtten door te dringen tot de Plassen, die Gouda's trots en heerlijkheid zijn, verricht even beschermende diensten. Maar nadat ook dit obstakel is gepasseerd, dat het waterpeil bijna twee M. deed dalen (de plassen liggen 1 M. 60 lager dan het binnenwater), konden we aan onze rechterhand onderscheiden de Elfhoeven, de groote plas, waar vele eilandjes aan watersportliefhebbers, stadsbewoners de eenzaamheid zoekend, een rustpunt bieden, van waar ze heel het complex met wherry, kano of jachtje kunnen doorkruisen. Hoe loont 't de moeite op speurtocht te gaan door dit stuk nog ongerepte natuur. Al op het terras

van het fleurige clubhuis der Roei- en Zeilvereeniging „Gouda” zagen we, overwonnen-bewonderend, het stilglanzende landschap, waar de effen water-vlakte gekleurd werd door teeder-groene eilandjes, onwezenlijk opdoemend. Dan begon de tocht, de 'sGravenbroek over, de Ravensberg, de kleine en groote Vogelenzang door. Met zijn rijke waterflora, typerend voor de

veenplassen: veenwortels wisselen af met talrijke fonteinkruisdraden, het vederblad met het wortelloos hoornblad. Reeds duiden de breede ronde bladeren der waterlelies de plaats aan, waar binnen enkele weken de blanke bloemen zullen blinken; op stille plekjes, waar de golfslag ze niet bereikt, bloeien straks gele plompen, het waterdrieblad met zijn witrose kroonbladen, kikkerbeet, ranonkels, wateraloë, kaarde en het vleeschetend kaasjeskruid groeien en bloeien hier, terwijl het riet de oevervegetatie van lischdodden en egelskoppen, van kalmoes, pijlkruid en moeraszoutgras begunstigt. Kara-kara-kiet trilt 't uit 't riet. Koolmeesjes en pimpels, zwartkopmeezen, goudhaantjes, vinken, sijsjes en kneuen kwinkeleeren lustig rondom, vooral, als het stil weer is en geen wind hen opschrikt uit hun rust. Zelfs het wouwaapje, de kleinste reigersoort in ons land, een vogeltje dat zelfs in het Naardermeer niet broedt, wordt op de Reeuwijksche plassen gevonden. Al deze heerlijkheid wordt bedreigd, bedreigd met ondergang. Want er worden nu eenmaal steeds menschen gevonden, die alleen heil zien in de positieve materie, ongetwijfeld een niet te miskennen factor voor het levensgeluk van den mensch. De Plassen moeten gedempt worden, opdat de omstreken van Gouda bijna 800 H.A. grond meer zouden omvatten. Die gronden zouden alleen geschikt zijn voor weiland, daar ze voor tuinbouw volkomen ongeschikt zouden zijn. Want deze polder zou de diepste van Nederland worden (—6.50 M. A. P.). Economisch zou de droogmaking slechts nadeel beteekenen, zooals dan ook de Gedeputeerde Staten in hun prae-advies van 21 October 1929 hebben uiteengezet. Terwijl de culturele schade niet te be-

cijferen valt. Want het is noodzakelijk voor het behoud van het geestelijk evenwicht der bevolking, dat de mogelijkheid bestaat zich van tijd tot tijd te kunnen verfrissen aan de rust der Natuur. Worden de plassen gedempt, dan zal niet alleen Gouda, maar ook den Haag en Rotterdam een verpoozingsoord verliezen, dat door materieelen voorspoed niet vervangen zou kunnen worden. Waar volgens de uiteenzettingen van deskundigen materieel voordeel is buitengesloten, cultureel slechts schade kan worden verwacht, moet demping ten eenenmale worden veroordeeld. Ter wille van het levensgeluk van vele, vele Nederlanders. R. v. O.

TORQUATO TASSO

Uit het Poolsch door

KAZIMIERZ CHLEDOWSKY

(Vervolg)

IMMERS zijne moeder was een afstammeling van de Gambacorta's, vroeger despoten van Pisa, en een lid van die familie, Pietro Gambacorta, was de stichter der Heremieten van den H Girolamo. De dichter genas in dit klooster niet, hij had vaak aanvallen van koorts en razernij, wierp eens zijn geneesheer een pantoffel naar het hoofd en dwong een andermaal zijn bediende den voor

hemzelf bestemden drank in te nemen, daar hij meende, dat er vergif in zat. Van kardinaal Cincio ontving de dichter vele bewijzen van oprechte genegenheid; hij zond hem twee bedienden en geneesmiddelen, en voorkwam de wenschen van den dichter. De laatste levensdagen van Tasso brachten een volkomen verandering, hij werd kalmer, bereidde zich op den dood voor en gaf tevens zijn verlangen te kennen om in de kerk van den H. Onofrio begraven te worden. Hij overleed den vijf en twintigsten Maart 1594 met de woorden: „In manus tuas Domine . . .” op de lippen, zonder dit gebed te kunnen beëindigen. Tasso was slank van gestalte en mager, had donkerblond haar, een dunnen baard, een grooten neus, groote oogen en bleke lippen; zijn lange beenen en armen gaven hem iets onhandigs. Hij sprak langzaam, stotterde en herhaalde vaak de laatste woorden van een uitgesproken zin. Het schrijven nam zijn geheele wezen in beslag, hij maakte vele doorhalingen en veranderde zijn gedichten tallooze malen. In zijn dialoog over „de Liefde” bekennt hij aan Marfisa d'Este, die hem om een sonnet had gevraagd, dat hij slechts in het zweet zijns aanschijns gedichten schrijft. Zooals Manso vertelde, benijdde Tasso in Napels de straat-improvisatoren en luisterde hij met verbazing naar hun vloeiende en voor de vuist gemaakte verzen. Niettemin was hij de vruchtbaarste dichter van de XVIe eeuw. Tasso hield van luxe, feesten en plechtigheden, hij was een fijnproever en groot liefhebber van edelgesteenten en kleinoodiën, waarvan hij er gaarne veel bezat en die een eigenaardige aantrekkingskracht voor hem hadden. Eens meekte hij zijn vrienden tijdens een hevige ziekte, hem een smaragd te bezorgen, daar hij overtuigd was door den invloed van dezen steen te zullen genezen. Door zijn verblijf aan het Ferrarische hof had hij zich een vertoon van waardigheid aangewend, wat echter niet strookte met zijn laffe houding tegenover de machthebbers, om wier gunst hij bedelde. In de kunst van gedichten maken een groot meester, gaf hij toch betrekkelijk weinig blijk van oprecht, diep gevoel. (Wordt vervolgd)

DE REEUWIJKSCHE EN SLUIPWIJKSCHE Plassen. EEN VREDIG HOEKJE

vens zijn verlangen te kennen om in de kerk van den H. Onofrio begraven te worden. Hij overleed den vijf en twintigsten Maart 1594 met de woorden: „In manus tuas Domine . . .” op de lippen, zonder dit gebed te kunnen beëindigen. Tasso was slank van gestalte en mager, had donkerblond haar, een dunnen baard, een grooten neus, groote oogen en bleke lippen; zijn lange beenen en armen gaven hem iets onhandigs. Hij sprak langzaam, stotterde en herhaalde vaak de laatste woorden van een uitgesproken zin. Het schrijven nam zijn geheele wezen in beslag, hij maakte vele doorhalingen en veranderde zijn gedichten tallooze malen. In zijn dialoog over „de Liefde” bekennt hij aan Marfisa d'Este, die hem om een sonnet had gevraagd, dat hij slechts in het zweet zijns aanschijns gedichten schrijft. Zooals Manso vertelde, benijdde Tasso in Napels de straat-improvisatoren en luisterde hij met verbazing naar hun vloeiende en voor de vuist gemaakte verzen. Niettemin was hij de vruchtbaarste dichter van de XVIe eeuw. Tasso hield van luxe, feesten en plechtigheden, hij was een fijnproever en groot liefhebber van edelgesteenten en kleinoodiën, waarvan hij er gaarne veel bezat en die een eigenaardige aantrekkingskracht voor hem hadden. Eens meekte hij zijn vrienden tijdens een hevige ziekte, hem een smaragd te bezorgen, daar hij overtuigd was door den invloed van dezen steen te zullen genezen. Door zijn verblijf aan het Ferrarische hof had hij zich een vertoon van waardigheid aangewend, wat echter niet strookte met zijn laffe houding tegenover de machthebbers, om wier gunst hij bedelde. In de kunst van gedichten maken een groot meester, gaf hij toch betrekkelijk weinig blijk van oprecht, diep gevoel. (Wordt vervolgd)